

РЕШЕНИЕ

№ 5706

гр. София, 09.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Б СЪСТАВ, в публично заседание на шести ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Любомир Василев

Членове: Ваня Н. И.
Виктория Недева

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Любомир Василев Въззивно гражданско дело
№ 20231100510684 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 –чл.273 ГПК /въззивно обжалване/.

В. гр.д. №10684/2023 г по описа на СГС е образувано :

-по въззивна жалба на Е. П. У. ЕГН ***** от гр.Банкя срещу решение №20081190 от 28.02.2023 г постановено по гр.д.№25039/19 г на СРС , 57 състав , в частта , с което въззивникът е осъден да заплати на П. С. В. ЕГН ***** от гр.Банкя и И. А. И. ЕГН ***** от гр.София на основание чл.346 ал.1 ГПК във вр.чл.30 ал.3 ЗС сумата от 1684,21 лева необходими разноски за сграда с идентификатор №02659.2196.120.2 в гр.Банкя кв.***** ; и на основание чл.346 ал.1 ГПК във вр.чл.61 ал.3 ЗЗД и чл.59 ЗЗД сумата от 1184, лева полезни разноски за посочения имот дължими като по-малката сума от увЕ.чената стойност на имота и разноските за подобрението ; ведно със законната лихва върху посочените суми от 15.02.2022 г до окончателното им заплащане ;

- и по частна жалба на Е. П. У. ЕГН ***** от гр.Банкя срещу определение №20090120 от 09.05.2023 г по гр.д.№25039/19 г на СРС , 57 състав , с което е допълнено решение №20081190 от 28.02.2023 г постановено по гр.д.№25039/19 г на СРС , 57 състав и Уришена е осъдена да заплати на П. С. В. ЕГН ***** от гр.Банкя и И. А. И. ЕГН ***** от гр.София сумата от 296,05 лева разноски пред СРС .

Във въззивната си жалба въззивникът излага доводи за неправилност на решението на СРС /в обжалваната част/ . Не се дължат необходими и полезни разноски , защото същите са извършени без съгласието на въззивника и представляват луксозни подобрения , от които не

е имало необходимост . Процесната къща е построена и завършена през 1990 г и е отговаряла на всички изисквания , имала е ВиК , ел.енергия и е можело да се обитава . Въззивникът не е имал достъп до имота. Не е имало потребност от гипсокартон и шпакловки , дограма , изграждане на отоплителна система , разходи за баня и тоалетна , изолация и др. Представените разписки и фактури не е ясно дали касаят процесните СМР , като може да са вложени и в друга сграда м имота .

ВъззИ.емите страни са подали писмен отговор , в който оспорват въззивната жалба. Извършени са необходими и полезни разноси , а не луксозни такИ.. Изискванията за съвременен живот днес са различни от тези през 1989 г – 1990 г . Само покрив и замазка не са достатъчно довършителни работи , а от построяването на къщата до 2017 г са изминали 27 години . С показанията на свидетЕ.те се установява , че къщата е била почти само на груб строеж и за ремонт .

В частната си жалба въззивникът излага доводи за неправилност на определението на СРС по чл.248 ГПК . Минималното адвокатско възнаграждение е 670 лева , а СРС е присъдил 700 лева . Никъде в пълномощното на ищците не е посочено , че половината адвокатско хонорар е по исковете по сметките .

ВъззИ.емите страни не са подали писмен отговор на частната жалба.

Въззивната и частната жалби са допустими. Решението на СРС е връчено на въззивника на 20.03.2023 г и е обжалвано в срок на 31.03.2023 г . Определението по чл.248 ГПК е връчено на въззивника на 25.05.2023 г и е обжалвано в срок на 07.06.2023 г / в указания от СРС двуседмичен срок/ .

Налице е правен интерес на въззивника за обжалване на решението и определението по чл.248 ГПК на СРС.

След преценка на доводите в жалбата и на доказателствата по делото , въззивният съд приема за установено следното от фактическа и правна страна :

В мотивите на СРС , към които настоящият съд препраща на основание чл.272 ГПК , подробно е възпроизведена фактическата обстановка по отношенията между страните . Във връзка с чл.269 ГПК и твърдяната недопустимост и неправилност на решението на СРС , настоящият съд извършва служебна проверка за нищожност и недопустимост . Относно неправилност на решението въззивният съд е ограничен само до изложените във въззивната жалба изрични доводи , като може да приложи и императивна норма в хипотезата на т.1 от Тълкувателно решение №1 от 09.12.2013 г по тълк.дело №1/2013 г на ОСГТК на ВКС .

За да уважи частично исковете **СРС е приел** , че необходими разноси за запазване и съхранение на процесната къща и нейната стойност са :

-довършване на грубия строеж , направа на стълби , пътеки , подпорни стени и огради през 2017 – 2018 г .

Останалите разноси са полезни разноси /подобрения/ и включват :

-полагане на гипсокартон и шпакловки през 2018 г ;

- изграждане на ел.инсталация през 2017 г – 2018 г ;
- поставяне на улуци през 2018 г ;
- поставяне на дограма през 2017 – 2018 г ;
- ремонт на баня и тоалетна през 2018 г ;
- изграждане на отоплителна система през 2017 г – 2018 г ;
- изолация на имота през 2018 г ;
- поставяне на плочки по стълбище , тапети , кухня , ламинат , интериорни врати .

Според СРС изброените разходи увЕ.чават стойността на имота и не представляват луксозни разноски . Луксозните разноски излизат извън цивилизационната необходимост и задоволяват специфичен , напр.артистичен интерес . Извършването на необходимите и полезните разноски е доказано с представените писмени доказателства и показанията на св.П. и св.В. . Според свидетЕ.те в имота е живял дядото на страни по делото , като условията на живот са били „спартански“ – само най-необходимото , замазка на стените , минимално обзавеждане .

Според СРС необходимите разноски се дължат от въззивника независимо от знанието за тях . Полезните разноски се дължат като по-малка стойност от увЕ.чената стойност и разходите за подобренията .

Решението на СРС е правилно в обжалваната част , като мотивите му се споделят и от настоящия съд . Поначало като луксозни разноски се считат такИ. разноски , които излизат извън цивилизационната необходимост към определен момент , задоволяват специфични естетически или артистични интереси на съответното лице , представляват една съмнителна прищявка и пр. В по-новата практика на ВКС - решение №50096 от 21.10.2022 г по гр.д. №4492/21 г на ВКС , II ГО – по отношение на луксозните разноски се приема , че преценката кои разноски са луксозни се прави не е с оглед вида на извършеното и на вложените материали, нито с оглед на стандарта на живот. Когато правната норма свързва размера на обезщетението с увЕ.чената стойност на имота, **като луксозни ще се квалифицират тези разноски, които са довЕ. до увЕ.чаване на стойността над пазарната цена** . Следователно „луксозни разноски“ ще са налице ако след тях цената на имота по принцип е увЕ.чена , но тази цена не може да бъде реализирана в цялост на пазара , защото на пазара се предлагат сходни имоти на по-ниски цени , които не отстъпват по качества и дори може да се възприемат като по-добри от т.нар.луксозно подобрен имот . Касае се за един по-скоро теоретичен институт , който е рядко срещан в практиката , защото в мнозинството от случаите лицата се въздържат да извършват луксозни разноски както по обективни причини /липса на достатъчно средства/ , така по субективни причини /повечето хора имат обичайни вкусове и се придържат към обичайните материали и способности за обзавеждане / .

В процесния случай категорично не са налице луксозни разноски . Безспорно процесният имот е бил изграден в общи линии 1989 г – 1990 г , най-вече като груб строеж , след което е

пригоден за обитаване от възрастен човек при лоши битови условия – замазка на стените , без шпакловане и боядисване на стените , баня и тоалетна без достатъчно удобства , балатум по пода и пр. В този смисъл са показанията на св.П. и св.В. . Дори да е имало елементи на довършителни работи /замазка по стените , стара дограма , стара ел.инсталация и пр./ същите очевидно са били амортизирани след 27 години и демонтирането им не може да се приеме за „луксозни разноски“ , а било **необходимо за нормален начин на живот** .

Довършване на грубия строеж чрез направа на стълби , пътеки , подпорни стени и огради безспорно представляват **необходими разноски** . Полагане на гипскартон и шпакловки , изграждане на ел.инсталация ; поставяне на улуци ; поставяне на дограма , ремонт на баня и тоалетна ; изграждане на отоплителна система ; изолация на имота ; поставяне на плочки по стълбище , тапети , кухня , ламинат , интериорни врати ; всички тези СМР увЕ.чават стойността на имота и **представляват полезни разноски** . Нещо повече , поставянето на нови улуци може да се счете и за необходими разноски , защото липсата на улуци може да увреди външната дограма и външната мазилка .

Без значение е дали въззивникът е бил съгласен с извършения ремонт – извършените разноски са били необходими респ.обективно са увЕ.чили стойността на имота .

Първоинстанционният съд не е присъдил процесни суми на база на увЕ.чена стойност на имота , в която хипотеза би имало значение знанието/съгласието/противопоставянето на въззивника за извършване на разноските . Ирелевантна е възможността процесната къща да се обитава и без извършените необходими и полезни разноски . Подобно „обитаване“ би било свързано с необосновани „компромиси“ , крайно занижени критерии за живеене , а също и с потенциална възможност да се увреди имота и съществено да се понижи цената му .

По отношение на размера на присъдените съди СРС правилно е взел предвид не само наличните писмени доказателства за разходи за СМР , но и показанията на разпитаните свидетЕ. и СТЕ . Приложил е и чл.162 ГПК относно увЕ.чената стойност , която предвид установеното от СТЕ много добро състояние на имота очевидно надхвърля направените за СМР разходи .

Решението на СРС е законосъобразно и трябва да се потвърди в обжалваната част .

Частната жалба също е неоснователна . Законосъобразно – при липса на данни за противното – първоинстанционният съд е счел , че от уговорено и доказано адвокатско възнаграждение на ищците по процесните искове от 1400 лева ; 700 лева са относими към исковете по сметки между съдЕ.ТЕ.те . Това възнаграждение не е прекомерно , защото процесните искове не са с ниска фактическа и правна сложност . Съобразно уважената част от исковете разноските са правилно определени.

Налага се изводът , че решението на СРС /в обжалваната част/ и определението на СРС по чл.248 ГПК трябва да бъдат потвърдени . С оглед изхода на делото в тежест на въззивника са разноските на въззИ.емите страни – по 450 лева адвокатско възнаграждение . Същото не е прекомерно , а дори е под минимума , тъй като са налице по два обективно съединени иска

на всеки въззИ.ем .

Водим от горното , СЪДЪТ

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №20081190 от 28.02.2023 г постановено по гр.д.№25039/19 г на СРС , 57 състав , в частта , с която Е. П. У. ЕГН ***** от гр.Банкя е осъдена да заплати на П. С. В. ЕГН ***** от гр.Банкя и И. А. И. ЕГН ***** от гр.София на основание чл.346 ал.1 ГПК във вр.чл.30 ал.3 ЗС сумата от 1684,21 лева необходими разноси за сграда с идентификатор №02659.2196.120.2 в гр.Банкя кв.***** ; и на основание чл.346 ал.1 ГПК във вр.чл.61 ал.3 ЗЗД и чл.59 ЗЗД сумата от 1184, лева полезни разноси за посочения имот дължими като по-малката сума от увЕ.чената стойност на имота и разноските за подобрението ; ведно със законната лихва върху посочените суми от 15.02.2022 г до окончателното им заплащане .

ПОТВЪРЖДАВА определение №20090120 от 09.05.2023 г по гр.д.№25039/19 г на СРС , 57 състав .

ОСЪЖДА Е. П. У. ЕГН ***** от гр.Банкя да заплати на всеки от П. С. В. ЕГН ***** от гр.Банкя и И. А. И. ЕГН ***** от гр.София по 450 лева разноси пред СГС .

Решението не подлежи на обжалване пред ВКС , поради материален интерес по всеки от исковете под 5000 лева .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____